

tul de mozaicuri) reflectă generalizarea primejdiei.

În ceea ce privește contribuția românească la constituirea pachetului de propuneri și disponibilități în vederea documentului final al simpozionului, se cuvin reținute următoarele:

— crearea la București a unui institut internațional de restaurare și conservare a patrimoniului etnografic din lemn;

— instituționalizarea ca manifestare bienală a simpozionului inițiat în 1990 de țara noastră cu tema „satului european de azi”;

— crearea de comisii bilaterale de bună vecinătate care să favorizeze identificarea mijloacelor și accesul liber la mărturiile arheologice, documentele de arhivă, mărturiile de istoria artei și alte

informații de interes comun, domenii care din motive politice au fost inaccesibile în timpul regimurilor totalitare;

— cooperarea mai strânsă cu reprezentanții cultelor religioase în salvagardarea patrimoniului cultural-istoric;

— inițierea unei acțiuni internaționale pentru elaborarea catalogului cumulativ al tipăriturilor din secolul al XVI-lea;

— lansarea unor emisiuni de televiziune în toate țările europene cu tema „o țară pe zi”.

Documentul final al simpozionului de la Cracovia, rezultat de pe urma dezbaterii în cerc mai restrâns a proiectelor propuse de mai multe delegații, a primit prevalent ținută doctrinală. S-a căzut de acord asupra necesității ali-

nierii documentelor și reglementărilor decurgând din acorduri anterioare la noile realități, decurgând din evenimentele anului crucial 1989. Simpozionul de la Cracovia urmează a fi considerat punct de pornire pentru etapa revizuirii regulilor de procedură CSCE. Din punctul de vedere al specialiștilor și experților, documentul final a putut fi apreciat drept nesatisfăcător, lăsând aproape total în afară aspectele concrete ale discuțiilor și înțelegerilor convenite. Faptul că aspectele politicii culturale au prevalat asupra inventarelor de aspecte specializate este parțial compensat de certitudinea publicării în volum, într-un viitor foarte apropiat, a întregii desfășurări a simpozionului de la Cracovia.

RADU POPA

DIN ACTIVITATEA CNMASI

Ședința extraordinară a CNMASI din 10 iunie 1991 s-a ocupat în exclusivitate de Legea Monumentelor Istorice, mai precis de situația creată în urma neacceptării de către Ministerul Culturii a proiectului depus de CNMASI în septembrie 1990 și de apariția unui alt proiect — total inacceptabil din punctul de vedere al politicii în domeniul monumentelor.

Ședința a fost condusă de prof. Grigore Ionescu, președintele CNMASI și a beneficiat de prezența majorității covârșitoare a membrilor Comisiei.

Legea, în forma propusă de Ministerul Culturii și adusă la cunoștința Comisiei spre discutare de secretarul de stat (de atunci) dl. Coriolan Babeți, a fost prezentată în ședință de dr. Cezara Mucenic. Din cuprinsul acestui proiect de Lege, care a fost primit cu reținere, chiar cu indignare, de membrii CNMASI, enumerăm câteva idei: criteriile pentru declararea monumentelor istorice sînt de unicitate, noutate, reprezentativitate; autoritățile care au puterea de decizie sînt: Ministerul Culturii și Consiliul Patrimoniului Cultural Național — organ consultativ; DMASI susține secretariatul CNMASI și trece în subordinea Ministerului Culturii; oficiile de patrimoniu

sînt organele de lucru ale Ministerului; statul nu se implică în protejarea monumentelor; anumite probleme se rezolvă numai cu semnătura ministrului; este eliminată activitatea științifică a DMASI (documentare, verificare, metodologie); principal în cadrul acestui proiect problemele se pun juridic și nu științific; oficiile de patrimoniu preiau competența DMASI, fără a mai fi controlate, dar nu se precizează cu ce mijloace financiare se vor susține; comisiile teritoriale ale Monumentelor nu mai au nici o competență; includerea pe lista de monumente se face numai la propunerea oficiilor, iar aprobarea e semnată de ministru; reclassarea unui monument în listă e posibilă numai după 5 ani; monumentele sînt protejate numai după includerea în listă; monumentele care au proprietar sînt protejate de oficii, dar nu se precizează în ce fel; scutirea de impozite pentru monumente se stabilește de către Consiliu în mod preferențial; finanțarea se face în funcție de categoria monumentului și nu după necesitățile de conservare; se acceptă exportul bunurilor de patrimoniu; statul nu are drept de preempțiune la vânzarea monumentelor proprietate privată; sancțiunile pentru

nerespectarea legii le dau numai oficiile de patrimoniu.

În deschiderea discuțiilor a vorbit dl. Radu Popa, vicepreședinte al CNMASI, care a spus să proiectul de lege al Ministerului Culturii reprezintă un pas înapoi față de propunerile precedente, o impunere abuzivă a administrativului și politicului în domeniul de activitate al specialiștilor. Prin faptul că financiar rolul decisiv este al ministerului, iar pe plan local hotărârile le iau oficiile județene de patrimoniu (care sînt subordonate Prefecturilor), rolul științific al CNMASI și DMASI dispăre. În această situație cere Comisiei Naționale să ia atitudine oficială împotriva acestui proiect de lege.

Dl. Dinu C. Giurescu se rialiază acestei opinii și propune întocmirea unui protest colectiv, precum și o campanie în presă. Necesitatea unor articole în presă în apărarea legii monumentelor și articole de răspuns la atacurile din ziarul „România Mare” a fost susținută și de dna Sanda Voiculescu și dl. Ludovic Demény.

O mențiune specială face dl. Ș. Popescu-Dolj subliniind că, în situația în care e singurul specialist din Ministerul Culturii, nu a avut cunoștință de acest proiect de lege conceput, se pare, într-un cerc foarte

restrîns și susține absolută necesitate a unei discuții cu ministrul Culturii, dl. Andrei Pleșu.

Dl. Aurelian Trișcu, vicepreședinte al CNMASI, anunță Comisia Națională că, urmare a convorbirii avute cu arh. Șerban Cantacuzino, acesta a adresat președintelui României, primului ministru și Ministerului Culturii scrisori de susținere a proiectului Legii monumentelor propusă de CNMASI.

Discuțiile referitoare la cele mai potrivite mijloace pentru susținerea proiectului CNMASI au fost

sintetizate de dl. Petre Derer, director al DMASI, care propune întocmirea unui memoriu cu text concis, cuprinzînd problemele cheie, și care, semnat de conducerea CNMASI, să fie prezentat dlui ministru Andrei Pleșu de o delegație. În funcție de rezultatul obținut se va hotărî organizarea unei campanii în presă pentru susținerea punctului de vedere al Comisiei Naționale. Totodată, dînsul a făcut cunoscute eforturile depuse de DMASI pentru ca Legea monumentelor să fie analizată de Comisiile de specialitate din Parlament.

eforturi, din păcate, fără rezultat. În calitate sa de senator, dl. Ludovic Demény și-a oferit serviciile pentru a depune proiectul Comisiei Naționale ca alternativă, în cazul în care în Parlament este prezentat un proiect de lege nesatisfăcător pentru monumente. Ședința s-a încheiat în speranța că CNMASI va reuși să-și impună punctul de vedere și va avea câștig de cauză în disputa dintre politic-administrativ și științific.

G. P.

ACTIVITATEA DMASI

COLABORARE ROMÂNĂ - FRANCEZĂ ÎN DOMENIUL RESTAURĂRII MONUMENTELOR ISTORICE

În seria întîlnirilor între specialiștii români și francezi în problema restaurării și conservării monumentelor istorice a avut loc și organizarea unui *Seminar de informare asupra montării și realizării de proiecte de restaurare a monumentelor istorice și a săpăturilor arheologice*.

Desfășurat în intervalul 28—30 mai 1991 în sediul Direcției Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice din București seminarul a cuprins o problematică diversă pe teme de metodologie (relația arhitect — istoric de artă — arheolog, precum și relația arhitect — inginer); rezistența materialelor; valorificarea operațiunilor arheologice; intervenții de urgență. De asemenea s-a discutat despre protecția și conservarea ruinelor; fazele unui proiect de restaurare (organizarea de șantier, devizul, relația cu antreprenorii); aspectele juridice, financiare comerciale și sociale ale organizării și gestionării unui șantier; analiza unui șantier și întocmirea dosarului de ofertă de restaurare a unui monument.

Specialiștii francezi, arhitecți și arheologi, au prezentat modul de lucru în cercetarea și restaurarea monumentelor în Franța, exemplificînd prin cîteva mari șantiere: Saint Denis (biserica și complexul de locuințe); Palatul Luvru etc. Expunerile au fost însoțite de un

1—2. Imagini din timpul semnării protocolului de colaborare româno-franceză la sediul DMASI (Foto: George Dumitriu).

